

Szent Ágoston vallomásai

TARTALOM, FÜLSZÖVEG

Tartalom

Első könyv

Az első könyv tartalma

I. fejezet

Isten maga biztat minket maga dicséreteire, de ehhez hit kell, meg igyekezet.

II. fejezet

Benned az isten, akár akarod, akár nem.

III. fejezet

Isten egészen ott van, ahol van, de semmi alkotás egészen be nem fogadhatja.

IV. fejezet

Gyarló beszéd Isten fölséges mivoltáról.

V. fejezet

Töredelmes bűnvallomással Istent hívogatja.

VI. fejezet

Csecsemőkoráról beszél s megmagyarázza Isten örökkévalóságát.

VII. fejezet

Bűn árnyékozza csecsemőkorunkat.

VIII. fejezet

Elmondja, hogyan tanult meg beszélni.

IX. fejezet

Gyermekkorában igen szeretett játszani, tanulni nem. Sok verést kapott, de haszontalanul. Panaszodik, hogy a tanítók bottal nevelnek.

X. fejezet

Megvallja bűnét, hogy játékos kedve miatt hátramaradt a tanulásban.

XI. fejezet

Súlyos betegségében meg akar keresztelkedni.

XII. fejezet

Szülei jót akartak vele, de igazán jóra Isten igazította szándékukat.

XIII. fejezet

Az alapvető oktatás nagy értékét fejtegeti. Ő azonban jobban szerette a latin költők meséit.

XIV. fejezet

Nem szeretett görögül tanulni, mert kényszerítették.

XV. fejezet

Hálálkodik, hogy Isten később mindent jóra fordított.

XVI. fejezet

Keményen ostromozza azt a szokást, hogy a tanulókat pogány istenek foszlott erkölcséről szóló mesékkel tanítják nyelvre és irodalomra.

XVII. fejezet

Egyik iskolai dolgozatának sikere.

XVIII. fejezet

Felpanaszolja, hogy a művelt emberek jobban törődnek a nyelvtan szabályaival, mint Isten törvényeivel.

XIX. fejezet

Maga is ilyen volt. Elszámolja serdülőkora bűneit. Vallja, hogy igen veszedelmesek, mert együtt nőnek az emberrel.

XX. fejezet

Magasztalja Istent a gyermekségében vett jókért.

Második könyv

Az második könyv tartalma

I. fejezet

Ifjúsága bűneit takargatás nélkül meg akarja vallani.

II. fejezet

Igen belemerült a testi vágyakozások örvényébe.

III. fejezet

Anyja aggodalommal nézte feslettségét, s intette is a jóra, ő azonban megvetette az asszonyi szóbeszédet.

IV. fejezet

Elementek gyümölcsöt lopni.

V. fejezet

Minden bűnnek van valami oka-foka, csábító ereje.

VI. fejezet

Keresi, mi volt neki kedves a lopás bűnében. Tetszett, mert tilalmas volt.

VII. fejezet

Minden tisztaságunk Isten adománya.

VIII. fejezet

Tetszett neki az a lopás, mert többedmagával cselekedte.

IX. fejezet

Egyedül nem követte volna el; maga példáján látja tehát, mennyit ártanak a gonosz társak.

X. fejezet

Vágyakozik Isten tiszta világossága után.

Harmadik könyv

A harmadik könyv tartalma (371-373)

I. fejezet

Karthágóban tisztátalan viszonyok közé keveredik.

II. fejezet

Színházban keres szórakozást. Kutatja, mi az igazi részvét.

III. fejezet

Gonosz vágyakozásai még a templomban sem szünetelnek. Tanulás és viselkedés dolgában jobb, mint társai.

IV. fejezet

Kezébe kerül Cicero valamely munkája. Első lépés a megtérés útján!

V. fejezet

A Szentírást egyszerű nyelvezete miatt félredobja.

VI. fejezet

Megismerkedik a manicheusokkal.

VII. fejezet

Keresi az igazságot, de nem találja. A manicheusok elbódították, de a maga oktalansága is igen akadályozta.

VIII. fejezet

Minden erkölcs alapja Isten törvénye. Ami ezzel ellenkezik, az bűn.

IX. fejezet

Nem minden bűn egyforma; figyelembe kell venni a szándékot is.

X. fejezet

Egynémely manicheus ostobaságról.

XI. fejezet

Édesanyja vigasztaló álomlátása.

XII. fejezet

"Lehetetlen, hogy ennyi könny magzatja elpusztuljon!"

Negyedik könyv

A negyedik könyv tartalma (373-382)

I. fejezet

Áttekinti a most következő évek sok-sok tévelygését.

II. fejezet

Tanulmányait befejezte s maga is tanítani kezd. Bevallja bűnös viszonyát.

III. fejezet

A csillagjósokhoz szegődik s bölcs oktatás sem tudja tőlük eltántorítani.

IV. fejezet

Egyik ifjúkori barátja súlyosan megbetegszik s a szentkeresztség után meg is hal. Ágoston szörnyű fájdalma.

V. fejezet

Keresi, miért talál az ember megnyugvást a könnyekben.

VI. fejezet

Gyásza miatt szinte az életét is megunja.

VII. fejezet

Otthagyja szülővárosát.

VIII. fejezet

Karthágói barátai megvigasztalják.

IX. fejezet

Az igazi barátságnak Isten az alapja.

X. fejezet

Mulandó a világ, nincs benne pihenésünk.

XI. fejezet

Istenhez igazodjunk, ne a hervadó világhoz.

XII. fejezet

Ösvény az élet s boldogtalan az ember, ha nem Isten hírével jár rajta.

XIII. fejezet

Könyvet ír a szépségről.

XIV. fejezet

Elmélkedés a közvéleményről.

XV. fejezet

Sem a szépnek, sem a rossznak forrását nem tudja megtalálni.

XVI. fejezet

Vallomást tesz nagy tehetségéről, de búsan kérdezi mi jóra használta?

Ötödik könyv

Az ötödik könyv tartalma (383-384)

I. fejezet

Az egész teremtés Istent dicséri.

II. fejezet

Isten kezét semmi bűnös el nem kerülheti.

III. fejezet

Faustus manicheus püspökkel megismerkedik. Szól a tudósok elvakult gőgjéről.

IV. fejezet

Isten legyen minden tudományunk fundamentuma.

V. fejezet

A manicheusok tudatlanságáról.

VI. fejezet

Sokat várt, keveset kapott Faustustól.

VII. fejezet

Faustusban csalódván elhidegül a manicheusoktól.

VIII. fejezet

Anyja akarata ellenére Rómába költözik.

IX. fejezet

Súlyosan megbetegszik.

X. fejezet

Lélekben egészen elszakad a manicheusoktól, de nem bízik az Egyházhoz.

XI. fejezet

Újra érdeklődni kezd a Szentírás iránt.

XII. fejezet

Panaszkodik a tanítványok gonosz szokásai miatt.

XIII. fejezet

Milánóba költözik s megismerkedik Ambrus püspökkel.

XIV. fejezet

Ambrus hatása alatt külsőleg is elszakad a manicheusoktól.

Hatodik könyv

A hatodik könyv tartalma (374-385)

I. fejezet

Mónika megérkezik Milánóba s megtudja, hogy fia megszabadult a manicheus tévelygéstől.

II. fejezet

Csudálja édesanyja jámbor engedelmességét az Egyház iránt.

III. fejezet

Ambrus püspök nagy elfoglaltsága.

IV. fejezet

Ambrus előadásai nyomán Ágoston lelke kezd világosodni.

V. fejezet

Megérti, hogy hit nélkül nem boldogulhat.

VI. fejezet

Részeg koldussal találkozik, s elmélkedik a boldogságról.

VII. fejezet

Alypiust visszatartja a cirkusztól.

VIII. fejezet

Alypius újra megtévelyedik.

IX. fejezet

Alypiust tolvaj gyanánt elfogják.

X. fejezet

Alypius dicsérete. Nebridius hozzájuk csatlakozik.

XI. fejezet

Leírja sok szomorú töprengését.

XII. fejezet

Alypius és Ágoston vitatkozása a nőtlen és nős állapotról.

XIII. fejezet

Sok sürgetés után Ágoston mátkát választ.

XIV. fejezet

Barátaival együtt remeteségbe akar húzódni.

XV. fejezet

Ágyasát elbocsátja, de másikat szerez.

XVI. fejezet

Fél a haláltól és Isten ítéletétől.

Hetedik könyv

A hetedik könyv tartalma (385-386)

I. fejezet

Panaszkodik, hogy Isten elgondolásánál nem tudott szabadulni a kiterjedés fogalmától.

II. fejezet

Nebridius erős bizonyága a manicheusok ellen.

III. fejezet

A bűn gyökerét megtalálja a szabad akaratban.

IV. fejezet

Megérti, hogy Isten nem lehet romlandó.

V. fejezet

Hogyan próbálta megmagyarázni a rossz eredetét?

VI. fejezet

Kiábrándul a csillagjósokból.

VII. fejezet

Leírja kutató lelke szörnyű vívódásait.

VIII. fejezet

Az Úr irgalmassága megkönyörült rajta.

IX. fejezet

A Platón-féle bölcselek könyveiben az Igére vonatkozó gondolatokat talál.

X. fejezet

Kezdi megérteni Isten igazi mivoltát.

XI. fejezet

Isten a létezés tökéletessége és forrása.

XII. fejezet

A rossz nem valami különálló valóság.

XIII. fejezet

Minden teremtmény jó, s az egész világ Isten dicséretét énekli.

XIV. fejezet

Isten végtelen, de nem a mi testi fogalmaink szerint.

XV. fejezet

Ami van, azért van, mert Isten akarja (vagy engedi).

XVI. fejezet

A bűn az akaratnak Istentől való elfordulása.

XVII. fejezet

Megmutatja, hogyan találja meg az emberi értelem Istent.

XVIII. fejezet

Krisztus a mi lelkünk üdvössége.

XIX. fejezet

Nem volt tisztában az Ige megtestesülésével.

XX. fejezet

A bölcselek írásaiban megokosodott, de jobb nem lett.

XXI. fejezet

Megtalálja a Szentírásban az életet igazító igazságokat.

Nyolcadik könyv

A nyolcadik könyv tartalma (386)

I. fejezet

Elégedetlensége folyton növekszik. Elmegy Simplicianushoz tanácsért.

II. fejezet

Victorinus rétor megtérése.

III. fejezet

Elmélkedik az öröm természetéről.

IV. fejezet

Miért nagyobb az öröm, ha kiváló emberek térnek meg?

V. fejezet

A bűnös szakadás rettentő hatalma.

VI. fejezet

Ponticianus nevezetes látogatása és elbeszélése.

VII. fejezet

Ágoston heves küzdelme önmagával.

VIII. fejezet

Keserű szemrehányásokkal illeti magát.

IX. fejezet

A megtérést a lélek azért halogatja, mert akarata nem teljes.

X. fejezet

Erős bizonysgot köt a manicheusok azon állítása ellen, hogy a jónak is, rossznak is külön természete volna bennünk.

XI. fejezet

Leírja nagy viaskodását testi indulataival.

XII. fejezet

Titkos szót hall és megtér.

Kilencedik könyv

A kilencedik könyv tartalma

I. fejezet

Hálálkodik Isten irgalmasságáért.

II. fejezet

Elhatározza, hogy rövid ideig még megmarad tanító székén.

III. fejezet

Kedvesen emlékezik Verecundusra és Nebridiusra.

IV. fejezet

Cassiciacumban végzett munkája. Hogyan töltekezett Dávid zsoltáraival.

V. fejezet

Ambrus püspöktől megkérdezi, mit olvasson a Szentírásból?

VI. fejezet

Alypiussal és Adeodatussal együtt megkeresztelkedik.

VII. fejezet

Egyházi ének a milánói templomban. Szent Gervasius és Protasius ereklyéi.

VIII. fejezet

Ágoston elmondja anyja élettörténetét.

IX. fejezet

Mónika szelíd okossága.

X. fejezet

Beszélgése anyjával az örök boldogságról (386 november 13.)

XI. fejezet

Szent Mónika halála.

XII. fejezet

Ágoston nagy fájdalma.

XIII. fejezet

Imádkozik anyja lelki üdvösségéért.

Tizedik könyv

A tizedik könyv tartalma

I. fejezet

Isten a lélek erőssége.

II. fejezet

Azért tesz vallomást, hogy még jobban elforduljon bűneitől.

III. fejezet

Felteszi a kérdést, miért tárja fel lelke jelen mivoltát?

IV. fejezet

Reméli, hogy a jók imádkoznak érte.

V. fejezet

Csak Isten ismeri egészen az emberi lelket.

VI. fejezet

Mit szeretünk Istenben? Hol találjuk meg az Urat?

VII. fejezet

Miután végigkérdezte az egész világot, önmagát veszi vizsgálat alá.

VIII. fejezet

Megállapodik az emlékezőtehetségnél s fejtegeti annak hatalmas terjedelmét.

IX. fejezet

Nemcsak érzéki, hanem értelmi ismereteinket is az emlékezet őrzi.

X. fejezet

Az elvont fogalmak nem érzékelés eredményei.

XI. fejezet

Megmagyarázza a tanulás és tudás folyamatát.

XII. fejezet

A matematikai fogalmakról.

XIII. fejezet

Az emlékezet a saját működésére is emlékezik.

XIV. fejezet

Érzelmek emléké az emlékezet megőrzi, de nem örül, vagy szomorkodik miattuk.

XV. fejezet

Kutatja az ismeretek emlékezeti alapját.

XVI. fejezet

Mi alapja van a feledés fogalmának?

XVII. fejezet

Túlmeht-e az emlékezeten, mikor Istent keresi?

XVIII. fejezet

Amit elvesztettünk, az emlékezet segítségével találjuk meg.

XIX. fejezet

Hogyan emlékszik vissza az emlékezet arra, amit elfelejtett?

XX. fejezet

A boldogságot ismerni kell, hogy vágyódhassunk utána.

XXI. fejezet

Keresi a boldogság ismereteinek alapjait.

XXII. fejezet

Az igazi boldogság a lélek öröme Istenben.

XXIII. fejezet

Az ember természetes vágyódással szereti az örömet is, az igazságot is, de mindegyiket gyakran rossz helyen keresi.

XXIV. fejezet

Isten ismerete bent van az emlékezetben.

XXV. fejezet

Hogyan van Isten az emlékezetben?

XXVI. fejezet

Az igazság gyökerén találja meg Istent.

XXVII. fejezet

Isten a legfőbb szépség.

XXVIII. fejezet

Nyomorúság a földi élet.

XXIX. fejezet

Isten ad erőt a kísértések ellen.

XXX. fejezet

Megvallja állapotát az érzéki kísértésekkel szemben.

XXXI. fejezet

Megvallja állapotát a mértékesség dolgában.

XXXII. fejezet

Szól az illatok élvezetéről.

XXXIII. fejezet

Hogyan viselkedik a hallás élvezetei dolgában?

XXXIV. fejezet

A szemek kívánczósága.

XXXV. fejezet

A kíváncsiság kísértései.

XXXVI. fejezet

A büszkeség kísértései.

XXXVII. fejezet

Hogyan viselkedik dicsérettel, ócsárlással szemben?

XXXVIII. fejezet

A büszkeség még az erényt is felhasználja kísértésre.

XXXIX. fejezet

Milyen nagy veszedelem az elbizakodottság?

XL. fejezet

Újra végigjártja elméjét azon az úton, amelyen az értelem eljut Istenhez.

XLI. fejezet

Miért szakadt el a lélek Istentől?

XLII. fejezet

Azokról, akik az ördöggel cimboráskodnak.

XLIII. fejezet

Az Úr Jézus a mi egyetlen szabadítónk, benne van minden reménységünk.

Tizenegyedik könyv

A tizenegyedik könyv tartalma

I. fejezet

Istennek nincs szüksége vallomásunkra, mert ismeri minden gerjedelmünket. Mégis kitárja szívét - szeretetből, - alázatosságból.

II. fejezet

Sok fogyatkozása között nagy szóval kiált segedelemért Istenhez, hogy az Írást hiba nélkül érthesse és magyarázhassa.

III. fejezet

Isten a Szentírás tekintélyének erőssége.

IV. fejezet

A teremtett világ bizonyosságot tesz Alkotójáról.

V. fejezet

Isten a világot semmiből teremtette.

VI. fejezet

A teremtő ige nem lehetett valami időben elhangzó parancs.

VII. fejezet

Elmélkedik az Örök Igéről.

VIII. fejezet

Az Ige, a mi égi Tanítómesterünk.

IX. fejezet

Az Úr bölcsessége szívünk titkos látogatója.

X. fejezet

Működött-e Isten a világ teremtése előtt?

XI. fejezet

Isten örökkévalóságához nincs köze időnek.

XII. fejezet

A teremtés előtt Isten kifelé, vagyis teremtő módon semmit nem cselekedett.

XIII. fejezet

A teremtés előtt nem volt idő, mert ez maga a teremtmény.

XIV. fejezet

Az idő alapja a változandóság.

XV. fejezet

Kutatni kezdi az idő mivoltát és mértékét.

XVI. fejezet

Csak a jelen időt lehet mérni.

XVII. fejezet

A háromféle időnek okvetlen van valami belső alapja.

XVIII. fejezet

Múltat is, jövőt is csak a jelen rendjében lehet látni.

XIX. fejezet

Hogyan látják a jövőt a próféták?

XX. fejezet

A háromféle idő magyarázata.

XXI. fejezet

Hogyan mérjük az időt?

XXII. fejezet

Istent kéri segítségül nehéz munkájában.

XXIII. fejezet

Mi az idő?

XXIV. fejezet

A mozgást is idővel mérjük.

XXV. fejezet

Sóhajtozik tudatlansága miatt.

XXVI. fejezet

Az idő valami kiterjedés, de nem térbeli.

XXVII. fejezet

Az idő folyamatosságának belső hordozója a lélek.

XXVIII. fejezet

A lélek az idő mérője.

XXIX. fejezet

Már elhagyta első gonoszságait, de igen érzi e változandó élet sok nyomorúságát.

XXX. fejezet

Istent az örökkévalóság szikláján az idők csapdosásai el nem érik.

XXXI. fejezet

Isten a maga örök módján ismer mindeneket.

Tizenkettedik könyv

A tizenkettedik könyv tartalma

I. fejezet

Az ember egymaga igen gyalró munkás a szent igazságok bányájában.

II. fejezet

Isten két eget teremtett.

III. fejezet

Az örvénylő sötét káoszról.

IV. fejezet

A világ ősz-elementumai.

V. fejezet

Tűnődik az ősanyag formátlan mivoltáról.

VI. fejezet

Isten semmiből teremtett.

VII. fejezet

Semmiből lett az ősanyag, az ősanyagból az egész világ.

VIII. fejezet

A mennyország előbb lett, mint ez a változandó világmindenség.

IX. fejezet

Sem a mennyország, sem az ősanyag megteremtése nem időben történt.

X. fejezet

Istenhez esedezik megvilágosításért.

XI. fejezet

Egynémely biztos igazságok megállapítása.

XII. fejezet

A teremtés két dolgáról, amelyek nem tartoztak bele az idők rendjébe.

XIII. fejezet

Kezdetben teremté Isten a mennyországot és az ősanyagot.

XIV. fejezet

Vitába kezd perlőivel.

XV. fejezet

Erős bizonyságokat köt a maga igaza védelmére.

XVI. fejezet

Nekifordul az ellenkezők másik csoportjának.

XVII. fejezet

Mi értelme van Mózes e szavainak: "menny és föld"?

XVIII. fejezet

Az Írás külön-külön magyarázatairól.

XIX. fejezet

Csomóra szedi a biztos igazságokat.

XX. fejezet

Mózes első szavainak többféle igaz értelmezése vagyon.

XXI. fejezet

Mózes második mondatát is több módon lehet érteni.

XXII. fejezet

Nemcsak azokat teremtette Isten, amiket az Írás emleget.

XXIII. fejezet

Két fő nehézség az Írás értéke körül.

XXIV. fejezet

Úgy vélekedik, hogy e szó "kezdetben" az Igét jelenti, de vallja, hogy más magyarázat is lehetséges.

XXV. fejezet

Többféle igaz vélemény között szeretet legyen a vitatkozás fundamentuma.

XXVI. fejezet

Főlséges mű a Szentírás, mert nagyokhoz is, kicsinyekhez is tud beszélni.

XXVII. fejezet

Az Írás nagy alázatossága az emberi ész dajkáló bölcseje.

XXVIII. fejezet

Tudósok magyarázkodásai erről a szóról: "kezdetben".

XXIX. fejezet

Az elsőbbség külön-különféle módjairól.

XXX. fejezet

Az a fő, hogy a szeretet vezérkedjék közöttünk.

XXXI. fejezet

Több igazság van az Írásban, mint amennyit értelmünk megtalál.

XXXII. fejezet

Az Írás minden igazságának alapja Isten Lelke.

Tizenharmadik könyv

A tizenharmadik könyv tartalma

I. fejezet

Isten ingyen jósága hordoz bennünket.

II. fejezet

Az örök jószág betölti a mennyet és a földet.

III. fejezet

Istentől van minden világosságunk.

IV. fejezet

A teremtés Istenben nem volt kényszerűség.

V. fejezet

A teremtés történetében kinyilatkoztatást talál a Szentháromságról.

VI. fejezet

Elmélkedik a Lélekről aki "a vizek fölött lebeg vala".

VII. fejezet

A Lélek csodálatos munkáiról.

VIII. fejezet

Isten a lelkek végső célja és beteljesedése.

IX. fejezet

A lélek természet szerint vágyakozik Isten felé.

X. fejezet

Az angyalok a lélek erejében öröködték bele Isten boldog látásába.

XI. fejezet

Példával ábrázolja a Szentháromság titkát.

XII. fejezet

Az atya teremtett, a Fiú megváltott, a Szentlélek megvilágosít bennünket.

XIII. fejezet

Istenben való megújhodásunk itt a földön nem tökéletes.

XIV. fejezet

E földi életbe hit és remény a mi erősségünk.

XV. fejezet

Hitünk fundamentuma a Szentírás.

XVI. fejezet

Senki Istent egészen nem ismerheti, csak ő maga.

XVII. fejezet

Mit jelentenek a tenger, a szárazföld és a föld gyümölcsei!

XVIII. fejezet

A lélek szerint igazak hordozzák a földön Isten világosságát.

XIX. fejezet

A tökéletesség útjáról.

XX. fejezet

Magyarázat a vizek és a belőlük származó állatok titkos értelméről.

XXI. fejezet

Magyarázat a szárazföldi állatok és a madarak titkos értelméről.

XXII. fejezet

A lélek elindulása a tökéletesség útján.

XXIII. fejezet

Az Egyház lelki embereinek ítéleteiről és megvilágosodásuk forrásairól.

XXIV. fejezet

Magyarázat a teremtő áldásának titkos értelméről.

XXV. fejezet

A tápláló gyümölcsök értelmezése.

XXVI. fejezet

Hogyan táplálnak az irgalmas cselekedetek?

XXVII. fejezet

Istenes szándék nélkül a jótétemény nem igazi táplálék.

XXVIII. fejezet

Ami részek szerint jó, igen jó a maga teljességében.

XXIX. fejezet

Isten nem időben beszél és cselekszik.

XXX. fejezet

Egynémely manicheus tévelygések a dolgok eredetéről.

XXXI. fejezet

A jámbor lélek Isten szemeivel iparkodik nézni a világot.

XXXII. fejezet

Vigadozó áttekintés Isten összes munkáiról.

XXXIII. fejezet

Isten teremtette a világ anyagát s rögtön formát is adott neki.

XXXIV. fejezet

Nagy áttekintés a lelkek sorsáról.

XXXV. fejezet

Imádság az örök békességért.

XXXVI. fejezet

Miért nem volt a hetedik napnak alkonyata.

XXXVII. fejezet

Az örök életben Isten lesz a mi elpihenésünk.

XXXVIII. fejezet

Jóságunk állhatatlan, értésünk tökéletlen, - Isten lesz örök befejezésünk.

Fülszöveg

A világirodalom egyik leghíresebb önéletrajzi műve, a kereszténység egyik klasszikusa kerül itt az olvasó kezébe. Szent Ágoston, a negyedik század kereszténységének nagy doctor-a, a legkiválóbb írók egyike "Vallomásai"-ban nemcsak a kereszténységhez vezető küzdelmes útját rajzolja meg, hanem olyan "lélekábrázolást" is nyújt, amelyen az ókorban Augustinus kezdeményéig hallatlan volt, de amilyent azóta sem ajándékozott szenvedő, töprengő, vívódó lélek, istenáldotta nagy művész, gondolkodó vagy apostol az emberiségnek. Aki szent Ágostonnal barátságot köt, azt könyve többé el nem hagyja.

<http://mektukor.oszk.hu/04100/04187/index.phtml#>